

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919202264
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6919202264.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu I. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v B., D. č. XXX/XX, zastúpeného právnym zástupcom AK Bitalová & Demeterová, s.r.o., IČO: 47244798, so sídlom v Rimavskej Sobote, Žánovská č. 5183/2A, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Zdenka Demeterová, advokátka a konateľka, proti žalovanému F. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v B., B. č. XXX/X, zastúpenému právnym zástupcom Kováč I Krpčiarová & partners - advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 47253975, so sídlom v Lučenci, M. Bela č. 2, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Ladislav Kováč, advokát a konateľ, o zaplatenie 2.638,40 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 17C/15/2019-125 zo dňa 03.06.2020, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 2.638,40 € s príslušenstvom (prvý výrok) **p o t v r d z u j e.**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie (druhý výrok) **m e n í t a k,** že žalovaný je **p o v i n ý** nahradiť žalobcovi trovy konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania žalobcu pred súdom prvej inštancie.

Žalovaný je **p o v i n ý** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalobcu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.638,40 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.638,40 € od 05.02.2019 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok) a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (druhý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého

(1) Ing. R. T. ako prenajímateľka a žalobca ako nájomca uzavreli nájomnú zmluvu zo dňa 01.11.2013, predmetom ktorej bol nájom špecifikovaných poľnohospodárskych pozemkov prenajímateľky na dobu určitú (10 rokov);

- (2) v roku 2017 prenajímateľka odstúpila od zmluvy z dôvodu nezaplatenia nájomného za roky 2015 až 2017 riadne a včas s tým, že od 01.11.2017 preberie pozemky nový nájomca;
- (3) žalobca listom zo dňa 28.11.2017 oznámil prenajímateľke nesúhlas s odstúpením od zmluvy a tvrdil, že nájomné za roky 2015 až 2017 zaplatil;
- (4) dňa 15.09.2017 zasial žalobca osivo na pozemkoch o výmere 44.362 m²;
- (5) listom zo dňa 06.03.2018 upozornil žalovaný žalobcu, že od 01.11.2017 má uzavretú nájomnú zmluvu ohľadne poľnohospodárskych pozemkov od majiteľky C.. R. T. a súčasne ho vyzval, aby pozemky prestal užívať, nevstupoval na pozemky a nevykonával žiadnu agrotechnickú činnosť;
- (6) listom zo dňa 20.03.2018 oznámil žalobca žalovanému, že odstúpenie od zmluvy zo strany prenajímateľky považuje za neplatné s tým, že pozemky odovzdá prenajímateľke po zbere zasiatych úrody, pretože už nemá záujem ich ďalej obhospodarovať;
- (7) v dňoch 19.04.2018 až 20.04.2018 vyoral žalovaný úrodu, ktorú na pozemkoch zasial žalobca v septembri 2017;
- (8) listom zo dňa 14.05.2018 zdokladoval žalobca škodu, ktorú mu spôsobil žalovaný tým, že vyoral pôdu, ktorú mal v nájme, a to v celkovej sume 2.638,40 €, pričom zoznam nákladov, ktoré vynaložil na obhospodárenie a výsev plodín presne vyčíslil.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie je žaloba žalobcu v plnom rozsahu dôvodná; súd prvej inštancie argumentoval, že „vykonaným dokazovaním má súd za to, že žalobcovi vznikla škoda v sume 2.638,40 € a túto mu spôsobil žalovaný tým, že vyoral oziminy, ktoré tam mal zasadené, o ktorých mal vedomosť, že patria žalobcovi; súd má za to, že v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a na životnom prostredí; v tomto prípade jednoznačne došlo ku škode na majetku žalobcu; z výpovede žalobcu aj žalovaného a taktiež aj z písomných listinných dôkazov je zrejmé, že žalovaný mal vedomosť o skutočnosti, že pred ním na základe platnej nájomnej zmluvy obhospodaroval pozemky žalobca; rovnako mal vedomosť aj o tom, že na pozemkoch boli vysiate oziminy, čo žalovaný sám potvrdil vo vyjadrení k žalobe (v marci 2018 bol na obhliadke pozemkov); napriek uvedenému žalovaný v apríli 2018 (po písomnej komunikácii so žalobcom) pristúpil k obrobeniu pôdy a k vyoraniam ozimín, ktoré tam zasadil žalobca, čím žalobcovi spôsobil škodu; svojím vedomým konaním porušil preventívnu povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, v príčinnej súvislosti s tým spôsobil škodu a naplnil tak predpoklady pre vyodenie všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka; súd je toho názoru, že vzhľadom na spor žalobcu s pani T. ako prenajímateľkou poľnohospodárskych pozemkov ohľadom platnosti výpovede z nájmu, o ktorom žalovaný mal vedomosť, mal žalovaný konať tak, aby nedošlo ku škode na majetku žalobcu; nemožno opomenúť, že žalovaný je samostatne hospodáriacim roľníkom a súd tak na jeho strane v danej situácii rozumne očakával vyššiu úroveň osobitnej schopnosti, starostlivosti i opatrnosti; pokiaľ sa žalobca domáhal náhrady škody z dôvodu porušenia § 12a ods. 4 zákona č. 504/2003 Z. z., súd má za to, že uvedené ustanovenie nie je možné aplikovať na daný prípad, pretože sporové strany nie sú a neboli vo vzťahu prenajímateľ a nájomca; v neposlednom rade súd považuje za potrebné poukázať na to, že svoj podiel na vzniknutej situácii má aj samotná prenajímateľka pozemkov p. T., ktorá napriek spornej výpovedi z nájmu pozemky ďalej prenajala, uzatvorila nájomnú zmluvu so žalovaným a umožnila mu tak pozemky užívať; táto skutočnosť však nemá vplyv na vyodenie zodpovednosti voči žalovanému v tomto súdnom konaní; s poukazom na už uvedené, považuje súd za preukázané, že žalobcovi vznikla škoda v sume 2.638,40 €, a túto mu aj priznal; nakoľko sa žalovaný nesplnením peňažného záväzku dostal do omeškania, žalobcovi vznikol zároveň nárok na úrok z omeškania od nasledujúceho dňa po dni uplynutia lehoty určenej v predžalobnej výzve na zaplatenie; žalovaný si prevzal predžalobnú výzvu dňa 01.02.2019, a keďže lehota na zaplatenie bola 3 dni od prevzatia výzvy, má žalobca nárok na úrok z omeškania od 05.02.2019 až do zaplatenia; výška úroku z omeškania bola v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, zvýšenej o 5 percentuálnych bodov“; súd prvej inštancie ďalej uviedol, že „zamietol návrh žalovaného na pojednávaní na vykonanie dôkazov ohľadne preukázania dátumu výsevu ozimín žalobcom, a taktiež návrh na vykonanie dôkazu ohľadne výšky škody, s poukázaním na princíp sudcovskej koncentrácie; predmetné konanie začalo v apríli 2019, žalovaný bol v priebehu celého konania aktívny, vyjadril sa k samotnej žalobe a aj k vyjadreniam žalobcu, avšak ani v jednom svojom vyjadrení nenapadol výšku škody a nespochybnil to, že by v čase podpisu nájomnej zmluvy dňa 01.11.2017 na sporných pozemkoch neboli vysiate oziminy a preto má súd za to, že návrh na vykonanie uvedených dôkazov mohol žalovaný predložiť už skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania a najmä by to vyžadovalo nariadenie

ďalšieho pojednávania“; na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 415 a § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 12a ods. 1 a 4 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov v znení neskorších predpisov; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému plnú náhradu trov konania.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 15.06.2020 (č.l. 140-143 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu; vyjadril názor, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.) a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.), pretože vo vzťahu k náhrade škody dospel súd prvej inštancie na základe dôkazmi nepodloženého tvrdenia žalobcu, že ku škode došlo, resp. že škodu spôsobil žalovaný, pričom jeho návrh na vykonanie dôkazov, že ku škode nedošlo, súd odmietol, hoci sa jednalo o dôkazy preukazujúce rozhodujúce skutočnosti; v odvolaní argumentoval tým, že:

(1) s vlastníčkou dotknutých pozemkov C.. R. T. uzavrel nájomnú zmluvu na prenájom poľnohospodárskych pozemkov; k odovzdaniu pôdy do užívania došlo fyzicky na tvári miesta medzi ním a C.. R. T. a zhodne bolo konštatované, že pôda, ktorá sa prenajíkala, nebola obrobená a ani obsiata; súd prvej inštancie zamietol návrh na vykonanie dôkazu vypočutím C.. R. T.;

(2) žalobca okrem cenníka poľnohospodárskych prác, ktorý s vecou nesúvisí, nepredložil dôkaz, ktorý by preukazoval, že skutočne pôdu obrobil, poprípade na pôde vykonal práce, resp. zasial, čím nepreukázal, že k skutočnej škode došlo; žalovaný žiadal vykonať dôkaz o vzniknutej škode, ktorým by bola napr. fakturácia za obrobenie pôdy, doklad o kúpe osiva, poprípade výpovede svedkov alebo akýkoľvek iný dôkaz preukazujúci tvrdenie žalobcu o vykonaných prácach; súd prvej inštancie však návrh na vykonanie dôkazu zamietol a určil výšku škody bez preukázania aká škoda skutočne vznikla len základe tvrdenia žalobcu, čím dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam; na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Žalobca vo vyjadrení zo dňa 26.06.2020 (č.l. 160-162 spisu) k odvolaniu žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že súd prvej inštancie podľa jeho názoru správne vyhodnotil dôkazy, náležite objasnil skutkový stav a dospel k správne rozhodnutiu vo veci samej; vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného v odvolaní, že „uzavrel s vlastníčkou dotknutých pozemkov C.. R. T. nájomnú zmluvu na prenájom poľnohospodárskych pozemkov, k odovzdaniu pôdy do užívania došlo fyzicky na tvári miesta medzi žalovaným a C.. R. T. a zhodne bolo konštatované, že pôda, ktorá sa prenajíkala, nebola obrobená a ani obsiata“ uviedol, že toto tvrdenie žalovaného je nepravdivé, pretože z výpovede žalobcu ako aj žalovaného a taktiež aj z písomných listinných dôkazov je zrejmé, že žalovaný mal vedomosť o skutočnosti, že pred ním na základe platnej nájomnej zmluvy obhospodaroval pozemky žalobca; rovnako sám mal žalovaný vedomosť aj o tom, že na pozemkoch boli vysiate oziminy, čo sám potvrdil vo vyjadrení k žalobe; napriek uvedenému žalovaný v apríli 2018 po písomnej komunikácii so žalobcom pristúpil k obrobeniu pôdy a k vyoraniam ozimín, ktoré tam zasadil žalobca, čím žalobcovi spôsobil škodu; pokiaľ žalovaný navrhol vypočúť C.. T. až na pojednávaní dňa 06.05.2020, mal tak urobiť skôr ako to správne uviedol súd prvej inštancie; k odvolacej námietke žalovaného o nepreukázaní vzniku škody a jej výšky uviedol, že zasiatie osiva bolo preukázané, preto nerozumie tvrdeniu žalovaného, pretože bol riadne upozornený, že na sporných pozemkoch je zasiate a ak žalovaný vyorie alebo zničí pôdu, tak si bude žalobca od neho nárokovat škodu; samotný žalovaný potvrdil svoju vedomosť o tom, že na pozemkoch žalobca zasial; pokiaľ žalovaný v odvolaní namietol nedostatočné dôkazy o vzniknutej škode, uviedol, že všetky práce na pôde robil sám, stroje k tomu mal a preto sa hodnota škody dá určiť len porovnaním s inými spoločnosťami, preto bol počas konania predložený cenník; zdôraznil, že výška škody nebola zo strany žalovaného v priebehu konania namietaná; žalovaný začal spochybňovať výšku škody až na pojednávaní dňa 06.05.2020 približne po roku od začiatku konania; zdôraznil, že si uplatnil škodu, ktorá je zistiteľná a určená z priemerných cien, ktoré sú všeobecné a nežiadal od žalovaného ďalšie sumy, ktoré by mohol, napr. naftu alebo iné náklady, ktoré so sebou mal; na základe uvedeného považoval napadnutý rozsudok za vecne správny a navrhol jeho potvrdenie.

2.3 Žalovaný v replike zo dňa 07.07.2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že „nikdy netvrdil, že nemal vedomosť o tom, že pred tým než uzavrel s vlastníčkou pôdy nájomnú zmluvu, mal nájomnú zmluvu uzavretú žalobca, ale tvrdil, že pri odovzdávaní predmetu prenájmu, t.j. ornej pôdy špecifikovanej v nájomnej zmluve uzavretej medzi ním a vlastníčkou, bola táto odovzdaná a v tom čase odovzdávajúca pôda nebola obrobená, z čoho vyplýva, že žalobca, ak pôdu obrobil a osial, čo taktiež nebolo preukázané, tak urobil po tom, čo obdržal písomnú výpoveď nájomnej zmluvy od vlastníčky pôdy“; vyjadril názor, že „je právne irelevantné, či žalobca uznal alebo neuznal výpoveď nájomnej zmluvy; na neuznanie výpovede mal dostatok právnych možností, čo však nevyužil; tvrdenie žalobcu o spôsobe výpočtu uplatnenej výšky škody tak, že si neuplatnil ďalšie náklady ako je nafta alebo iné náklady, je kontraproduktívne, keďže pri použití cenníka služieb (...) je v cene zahrnutý aj zisk, nielen ostatné náklady, na ktoré poukazuje žalobca; okrem toho žalobca účtuje ceny v niektorých prípadoch až o 100 % vyššie ako sú uvedené v predmetnom cenníku, s čím sa súd prvej inštancie taktiež nevysporiada“; ďalej uviedol, že „namieta aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu; žalobca nie je aktívne legitimovaný podať žalobu o náhradu škody za vynaložené náklady pri obrobení pôdy, nakoľko pôdu prenajatú od vlastníčky ďalej prenajal E. U., ktorá si na predmetnú výmeru podala aj žiadosť k Pôdohospodárskej platobnej agentúre na poskytnutie dotácie; s uvedenými podstatnými okolnosťami, ktoré sú rozhodujúcimi skutočnosťami a na ktoré poukázal žalovaný už v priebehu pojednávania na súde, sa súd prvej inštancie nevysporiada, pričom (...) vyjadrenie žalobcu (...) je neúplné, tendenčné a úmyselne zamlčuje skutočnosti, ktoré majú rozhodujúci vplyv na prijatie právne odôvodniteľného rozhodnutia“.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonal odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 2.638,40 € s príslušenstvom (prvý výrok) podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.3 Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.4.1 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k vyhovaniu žalobe žalobcu, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. na tieto v plnom rozsahu poukazuje; na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil; z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.4.2 Odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Odvolací súd sa po preskúmaní veci stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej spore boli splnené zákonné podmienky na vyhovie žalobe žalobcov; pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní bol postačujúci skutkový stav veci,

ako ho zistil súd prvej inštancie, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 C.s.p.); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní tak nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie (§ 384 C.s.p.).

4.4.3 Podľa odvolacieho súdu bolo v zhode so súdom prvej inštancie pre vyhovie žalobe žalobcu postačujúce skutkové zistenie, že žalobca v septembri 2017 zasial osivo na poľnohospodárskej pôde, ktoré následne žalovaný v apríli 2018 vyoral a zničil úrodu žalobcu a to napriek preukázanej vedomosti žalovaného o zasiatom osive žalobcu; na základe uvedených skutkových zistení dospel súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu k správne právnemu posúdeniu veci, že žalovaný uvedeným postupom porušil zákonnú povinnosť predchádzať škodám na majetku (§ 415 Občianskeho zákonníka), v dôsledku čoho vznikla žalobcovi škoda (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka); základ nároku žalobcu na náhradu škody v prejednávanom spore bol preto daný; podľa názoru odvolacieho súdu oprávnenie žalovaného vyorať úrodu žalobcu nemohlo byť založené na existencii nájmovej zmluvy zo dňa 01.11.2017 na predmetné pozemky, pretože žalovaný v podstate svojpomocne odstránil vadu prenajatej veci, pričom mal využiť iné (právne) prostriedky nápravy.

4.4.4 Napriek tomu, že odvolaciu námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v prejednávanom spore uplatnil žalovaný oneskorene až v odvolacej replike (§ 365 ods. 3 C.s.p.), odvolací súd dospel k záveru, že vecná legitímácia strán bola v prejednávanom spore určená správne; pod pojmom vecná legitímácia je potrebné rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva; podľa ustálenej súdnej praxe pod pojmom aktívna vecná legitímácia sa rozumie také hmotnoprávne postavenie žalobcu, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva uplatňovaný nárok uplatnený žalobou v sporovom konaní a pod pojmom pasívna vecná legitímácia sa rozumie také hmotnoprávne postavenie žalovaného, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva povinnosť splniť nárok žalobcu uplatnený žalobou v sporovom konaní; skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; skúmanie danosti vecnej legitímácie strán v konkrétnom spore je závislé od konkrétneho hmotného práva, ktorého aplikácia prichádza do úvahy na dokazovaním zistený, resp. nesporný skutkový stav veci; v prípade nároku na náhradu škody (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka) je na podanie žaloby v zásade aktívne vecne legitimovaný poškodený, t.j. subjekt, v ktorého majetkovej sfére došlo v dôsledku škodovej udalosti zapríčinennej škodcom k ujme vyjadriteľnej v peniazoch alebo uvedením do predošlého stavu (skutočná škoda), resp. ktorého majetok sa v dôsledku škodovej udalosti zapríčinennej škodcom nerozmnožil, aj keď sa bez škodovej udalosti s ohľadom na pravidelný chod vecí takéto rozmnoženie majetku poškodeného dalo rozumne predpokladať (ušlý zisk); z hľadiska prejednávaného sporu je z vykonaného dokazovania zrejmé, že v dôsledku vyorania zasiatého osiva zo strany žalovaného sa vzhľadom na pravidelný chod vecí majetok žalobcu nerozmnožil o očakávaný majetkový prírastok (úrodu); v zmysle uvedeného je preto žalobcu možné považovať za poškodeného, pretože nebyť škodovej udalosti (vyoranie úrody) sa s ohľadom na pravidelný chod vecí takéto rozmnoženie majetku poškodeného dalo rozumne predpokladať; v zmysle uvedeného je možné žalobcu považovať za poškodeného a žalovaného za škodcu, pričom na aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu nemá žiadny vplyv, ktorý subjekt žiadal o dotáciu na pôdu.

4.4.5 Nakoniec odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa nedopustil pochybenia ani v rámci dokazovania (t.j. predovšetkým nevykonaním všetkých navrhnutých dôkazov); odvolací súd v prvom rade poukazuje na ustanovenie § 185 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého len súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná; z uvedeného ustanovenia vyplýva, že súd nemusí vykonať všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy a výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať relevantný skutkový poznatok, pretože v opačnom prípade dochádza k porušeniu rovnosti sporových strán a porušeniu práva na spravodlivý proces (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 168/2019 zo dňa 21. 11. 2019); predmetná súdu zákonom daná možnosť výberu dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je súčasťou princípu voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 ods. 1 C.s.p.); o tom, či súd vykoná alebo nevykoná navrhovaný dôkaz nevydáva žiadne rozhodnutie, má iba povinnosť v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej uviesť, z akého dôvodu navrhovaný dôkaz nevykonal (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/242/2013 zo dňa 31.07.2014); vo všeobecnosti možno uviesť, že v zmysle súdnej praxe „procesnému právu strany navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, z akých dôvodov tak neurobil; nevyhovenie dôkaznému

návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi; (1) prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; (2) ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí, resp. nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou; nakoniec (3) tretím je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené; ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť“ (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/202/2018 zo dňa 29.10.2019); okrem toho môže súd v zásade odoprieť aj vykonanie dôkazu, ktorý bol získaný v rozpore so zákonom (nezákonný dôkaz); nakoniec nie je súd prvej inštancie povinný vykonať ani dôkaz navrhnutý oneskorene postupom podľa § 153 ods. 1 a 2 C.s.p. (sudcovská koncentrácia konania), resp. v zmysle § 154 C.s.p. (zákonná koncentrácia konania); aj podľa súdnej praxe „z ustanovenia § 149 a nasledujúce C.s.p. vyplýva, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu; právna úprava v ustanovení § 150 C.s.p. zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nespĺnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu; strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu; táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 C.s.p.); porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme buď nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany podľa § 151 ods. 1 C.s.p. alebo neúčinnosti nekvalifikovaného popretia skutkového tvrdenia protistrany podľa § 151 ods. 2 C.s.p.“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/126/2020 zo dňa 22.07.2020); v zmysle vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie sa nedopustil nesprávneho procesného postupu nevykonaním (žalovaným) navrhnutého dokazovania výsluchom prenajímateľky C.. R. T. ako aj dokazovania ohľadne výšky uplatnenej škody; súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku konkrétnym (jasným, určitým a zrozumiteľným) spôsobom konštatoval, že k ustálenie skutkového stavu došlo na základe (presne špecifikovaných) vykonaných dôkazov a žalovaným navrhnuté dôkazy boli uplatnené oneskorene (§ 153 ods. 1 C.s.p.), preto nevykonanie navrhovaného dokazovania nemožno kvalifikovať ako porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces; aj podľa odvolacieho súdu navrhol žalovaný vykonanie dokazovania výsluchom prenajímateľky a ohľadne výšky uplatnenej škody oneskorene (žalovaný ani len netvrdil, že by mu v navrhnutí dokazovania bránila nejaká prekážka); žalobca už podanej žalobe výslovne vyčíslil uplatnenú škodu v sume 2.638,40 €, skutkovo popísal jej jednotlivé zložky a na jej preukázanie pripojil k žalobe listinné dôkazy, pričom žalovaný výšku škody prvýkrát namietol až na pojednávaní dňa 06.05.2020, hoci mu nič nebránilo urobiť tak už skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (§ 153 ods. 1 C.s.p.); súd prvej inštancie preto správne uplatnil sudcovskú koncentráciu konania (§ 153 ods. 2 C.s.p.) a tvrdenie žalobcu o výške škody bolo potrebné považovať za nepopreté skutkové tvrdenie (§ 151 ods. 1 C.s.p.); uvedený záver platí aj ohľadne návrhu na vykonanie dokazovania výsluchom prenajímateľky, ktoré dokazovanie navyše podľa odvolacieho súdu nemohlo mať vplyv na posúdenie skutkového stavu veci (išlo o nadbytočný dôkaz); ani podľa odvolacieho súdu nebolo potrebné vypočúvať prenajímateľku, pretože nebolo podstatné, či bolo žalobcom zasiate už v čase uzavretia novej nájomnej zmluvy (čo malo byť podľa žalovaného preukázané uvedeným dôkazom), ale či mal žalovaný vedomosť o osive žalobcu v čase jeho vyorania (ktorá skutočnosť bola preukázaná inými dôkazmi); pre úplnosť odvolací súd udáva, že na vykonanie navrhnutého dokazovania v odvolacom konaní (novoty v odvolacom konaní) neboli splnené zákonné podmienky (§ 366 C.s.p.); na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 2.638,40 € s príslušenstvom (prvý výrok) ako vecne správny potvrdil.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávacom spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný podané odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.) a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.); pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovaného ohľadne nevykonania všetkých navrhnutých dôkazov (§ 365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov v napadnutom rozhodnutí dostatočne odôvodnil a na nevykonanie žalovaným navrhnutých dôkazov boli splnené zákonné podmienky (bod 4.4.5 odôvodnenia); pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovaného ohľadne nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie z vykonaných dôkazov (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) považuje odvolací súd skutkové zistenia súdu prvej inštancie z vykonaných dôkazov za správne a zodpovedajúce obsahu vykonaných dôkazov, pričom obsahom odvolania sa ich podľa odvolacieho súdu žalovanému nepodarilo spochybníť (body 4.4.1 až 4.4.3 odôvodnenia); pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovaného ohľadne absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, táto z hľadiska obsahu predstavuje odvolaciu námietku nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.), ktorú však žalovaný uplatnil oneskorene až v odvolacej replike v rozpore s ustanovením § 365 ods. 3 C.s.p. (k aktívnej vecnej legitímácii strán v prejednávacom spore podrobnejšie bod 4.4.4 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o vyhovení žalobe (prvý výrok) ako vecne správne potvrdil.

8. Odvolací súd na základe podaného odvolania ako závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) preskúmal aj výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania (druhý výrok) a dospel k záveru o nevyhnutnosti jeho zmeny podľa § 388 C.s.p., podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie; súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. správne podľa výsledku konania priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie plne úspešnému žalobcovi v plnom rozsahu; nakoľko však vo výroku o trovách konania súd prvej inštancie nevyjadril povinnosť plnenia, zostal výrok o trovách konania v tejto podobe nevykonateľný, pretože pri rozhodovaní o samotnej výške trov konania už neprichádza do úvahy uloženie povinnosti a len rozhodnutie, ktorým bola uložená povinnosť, môže byť vykonateľné (§ 232 ods. 1 C.s.p.); preto bolo podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné tento výrok z formálnych dôvodov zmeniť a uložiť plne neúspešnému žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu (100 %); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov konania žalobcu pred súdom prvej inštancie rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). Z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu

rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).